

la data: _____

RAPORT ANUAL
privind activitatea organizației de drept public din domeniile cercetării și inovării
finanțate instituțional

Organizația (denumirea) **Instituția Publică Institutul de Cercetări pentru Culturile de Cîmp**
„Selecția”

termen de executare: **31 decembrie 2022**

Conducătorul organizației

BOINCEAN BORIS

Boincean
(semnătura)

Chișinău, 2022

b) Distribuirea personalului pe subdiviziuni structurale

Nr.	Denumirea subdiviziunii structurale	Numărul de unități	Numărul persoanelor angajate
1	Administrația	4	4
2	Grupa culturilor cerealiere	12	12
3	Grupa culturilor leguminoase	12	12
4	Grupa floarea soarelui	5	5
5	Grupa sfeclei de zahăr	2	2
6	Grupa aprecierea calității producției	4,5	4,5
7	Laboratorul protecția plantelor	17	17
8	Grupa asolamente	6	6
9	Grupa agrochimie	2	2
10	Grupa irigare	2,5	2,5
11	Grupa experiențelor polifactoriale	1	1
12	Serviciul finanțe și contabilitatea	5	5
13	Serviciul personal juridic, cancelaria	6	6
14	Personal de deservire tehnică	3	3
15	Brigada de tractoare	10	10
16	Sector de aprovizionare cu energie electrică și apă	5	5
17	Sector pază	17,5	17,5
18	Parcul auto	3	3
19	Aria	5	5
20	Personal de deservire a încăperilor	2	2
Total		124,5	124,5
21	Proiect Program de Stat (2020-2023)	11,5	11,5

ACTIVITĂȚI REALIZATE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE

Nr.	Denumirea activității	Rezultate
I. Activități ce rezultă din îndeplinirea funcțiilor și a atribuțiilor prevăzute de statutul organizațiilor		
1.	Editarea de lucrări științifice și științifico-metodice, precum și de reviste științifice	Au fost publicate 28 articole științifice cu rezultatele obținute în cercetările efectuate în monografii, reviste, culegeri de articole etc.
2.	Susținerea și dezvoltarea colaborării științifice cu organizații internaționale; dezvoltarea de legături directe cu organizații similare din domeniile cercetării și inovării din țară și din străinătate	<p>În baza colaborării bilaterale cu instituții europene este posibil schimbul de material genetic inițial de germoplasmă și aplicarea metodelor performante în ameliorarea plantelor. În prezent se efectuează testările comparabile a soiurilor de selecție locală din diferite țări europene pentru determinarea celor mai efective, rezistente la secetă și temperaturilor ridicate, care ulterior vor fi incluse în procesul de ameliorare.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Universitatea Tehnică din Munchen(Germania): Testarea și schimb de material genetic de grâu de toamnă și culturi leguminoase (2019-2024). 2. РУП Опытная научная станция по сахарной свекле (Беларусь): Совместные исследования по созданию гибридов сахарной свекле (2019-2024). 3. Институт Растениеводства им.В.Я.Юрьева (Украина): Обмен образцами генофонда полевых культур (2018-2023). 4. Буковинская государственная с/х станция НААН (Украина): Проведение производственных испытаний районированных и перспективных сортов полевых культур (2018-2023). 5. Украинский институт экспертизы сортов растений (Украина): Расширение традиционных научных связей, повышение уровня научных исследований (2017-2025). 6. Central Institute for Supervising and Testing in agriculture (Czech Republic): Agricultura Ecologică (2018-2021). 7. Миколаївського національного аграрного університету Україна. Договір до 31 грудня 2025 року. 8. Deutsche Sparkassentiftung fur International Kooperation e.V. (DSIK) Simrockstrasse 4, Bonn, Germany 9. Опытная станция сои Павликени (Болгария): Изучение генетического материала по сои (2019-2024). 10. СУММУТ (Turcia): Экологические испытания отобранных образцов из международного набора

		<p>пшеницы (2019-2024).</p> <p>11. Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Turda (România): Ameliorarea și tehnologia de cultivare la cereale păioase, floarea-soarelui, soia, mazăre, fasole (2019-2024).</p> <p>12. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (Moldova): Parteneriat reciproc în scopul ajustării procesului de formare profesională a studenților (2018-2023).</p> <p>13. CROSSDRO (Consortiul European): „Assessment of cross (X) – sectoral climate impacts and pathways for sustainable transformation” (2019-2022).</p> <p>14. Институт Растениеводства «Нови Сад» (Serbia): Testarea reciprocă a soiurilor de soia create la ICCC „Selecția” și în Serbia este 20 forme genetice. (2019-2024).</p> <p>15. Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor, Chișinău, Republica Moldova.</p> <p>16. Organizația Internațională pentru Regiunile Aride (ICARDA), obținerea materialului genetic cu rezistență genetică la secetă la culturile: grâu de toamnă, linte, latir, bob și năut.</p> <p>17. Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Agricolă, Fundulea (România) 12 august 2022-august 2027</p> <p>18. Azerbadjan. Institutul de Cercetări Fitotehnie.</p>
3.	Susținerea și dezvoltarea bazei tehnico-științifice și celei experimentale	<p>1. Utilaj pentru amenajarea a două încăperi cu mobilă și utilaj pentru demonstrarea rapoartelor în timpul organizării conferințelor, seminarelor în sumă de 205729,40 lei</p> <p>2. Tehnică și utilaj agricol în sumă de 4713200 lei inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Combină agricolă Deutz – Fahr 3324000.0 lei * Încărcător telescopic T4512 – 824000 lei * Cositoare PAKSAN 36200,00 lei * Greblă PAKSAN 38000,00 lei * Header 6,3 m Deutz – Fahr 410000,00 lei * Trailer 7,2 m Deutz – Fahr 81000,00 lei
4.	Stimularea creativității științifice, organizarea de cursuri de perfecționare și de recalificare a specialiștilor în domeniu, evaluarea personalului, conform prevederilor cadrului normativ	<p>1. Cebanu Dorin, cercetător științific, de la data de 18 iunie 2022 până la 28 iunie 2022 inclusiv, în Maroc. Implementarea Programelor Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (UCIP IFAD)</p> <p>2. Guțu Costel, cercetător științific stagiar, de la data de 27 iulie 2022 până la 30 iulie 2022 inclusiv, în România, Stațiunea de Cercetare Dezvoltare Agricolă Turda.</p> <p>3. Cebanu Dorin, cercetător științific, de la data de 16 octombrie 2022 până la 22 octombrie 2022 inclusiv, în Turcia, Izmir, FAO-TURKIYE PARTNERSHIP PROGRAMME ON FOOD AND AGRICULTURE (FTPP II)</p>
5.	Participarea la diferite concursuri pentru obținerea finanțării domeniilor cercetării și inovării	<p>Colectivul permanent participă la diferite proiecte și concursuri din Republica Moldova.</p> <p>1. 10/20.05.2020 – Diminuarea situației pandemice cu COVID-19 prin extinderea soiurilor noi de grâu și</p>

		<p>orz de toamnă de calitate înaltă adaptate la schimbările climatice, (GOSCASC).</p> <p>2. 3/25.08.2020 – Înmulțirea rapidă și implementarea în producere a soiurilor noi de orz de toamnă autohtone, adaptate la condițiile RM.</p> <p>3. 4/25.09.2020 – Crearea, înmulțirea accelerată și implementarea în producere a soiurilor noi autohtone adaptive la condițiile locale de grâul comun de toamnă.</p> <p>4. 28.10.2021 – Înmulțirea accelerată și implementarea în producere a soiurilor noi autohtone adaptive la condițiile locale la grâul comun de toamnă.</p> <p>5. 28.10.2021 – Înmulțirea rapidă și implementarea în producere a soiurilor noi de orz de toamnă.</p> <p>6. 09.09.22 – Înmulțirea sporită și introducerea noilor soiuri de grâu de toamnă și orz de toamnă adaptate la condițiile din Republica Moldova</p> <p>7. „Integrare accelerată a soiurilor brevetate de soia și fasole în sectorul agrar al republicii” pentru anul 2022-2023.</p> <p>8. „Extinderea accelerată a soiurilor brevetate de soia și fasole în sectorul agrar al Republicii Moldova” pentru anul 2023-2024.</p>
6.	Efectuarea de expertize și avize, inclusiv contra plată, asupra materialelor ce țin de profilul organizației	<p>AVIZE, EXPERTIZE:</p> <p>1. La proiectul de Lege a Horticulturii. Boincean Boris. 17 ianuarie 2022</p> <p>2. La Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea cerințelor la echivalența controalelor selecțiilor conservative, comercializarea soiurilor locale, numărul unic 618/MAIA/2021 din 19 ianuarie 2022.</p> <p>3. Cu privire la reorganizarea instituțiilor științifice din sectorul agrar al Republicii Moldova. Nr.01-11/79 din 21 martie 2022</p> <p>4. La dosarul cu evaluarea revistei științifice „ȘTIINȚA AGRICOLĂ ”, 17 februarie 2022</p> <p>5. La proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative”, numărul unic 30/MAIA/2022, 07-11/33 din 02 februarie 2022</p> <p>6. La manualul (ghid pentru producătorii de făină) „Bunele practici de prelucrare a făinei de grâu fortificate”, autorii: BALAN Iurii, TALPĂ Serghei, PÂNZARU Natalia.</p> <p>7. La Hotărârea Guvernului privind modificarea Regulamentului „Condițiile de procedură de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele investiționale, Nr 985/2020</p>
7.	Asigurarea testării, certificării și standardizării unor produse, servicii și procese noi sau perfecționate	<p>Au fost testate 47 produse fitosanitare în 58 de testări la culturile cerealiere, leguminoase și tehnice pentru prezentare și înregistrare în Registrul de Stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților. Au fost testate 2876 genotipuri de culturi graminee și</p>

		<p>leguminoase pe fonduri naturale și artificiale de infecție. Cererile depuse la AGEPI pentru obținerea brevetelor:</p> <p>1. Postolati Alexei, Găină Lidia, Titu Serghei, Țurcanu Iulia, Atanova Lilia, Rudoi Marina, Taran Mihail, Staver Lidia. Grâu. Flueraș. v 2022-0009. 23 martie 2022</p> <p>2. Postolati Alexei, Găină Lidia, Titu Serghei, Țurcanu Iulia, Atanova Lilia, Rudoi Marina, Taran Mihail, Staver Lidia. Grâu. Rândunica. v 2022-0009. 23 martie 2022</p> <p>Brevete obținute în anul 2021:</p> <p>1. Postolati Alexei, Găină Lidia, Titu Serghei, Pleșca Adrian, Țurcanu Iulia, Atanova Lilia, Pasat Dorin, Cebotari Alina. Grâu. Simbol. Nr. 383. 31 ianuarie 2022</p> <p>2. Chișca Maria, Pleșca Adrian, Creciun Igor, Pasat Dorin, Cebotari Alina. Orz stelar. Nr 385. 31 martie 2022</p> <p>3. Chișca Maria, Vozian Valeriu, Sidorencu Vladimir, Staricova Jana, Pleșca Adrian, Vronschih Mihail, Taran Mihail. Ovâz. Belor. 31 martie 2022</p>
--	--	---

8. Alte acțiuni statutare

II. Activități ce rezultă din îndeplinirea acțiunilor din Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023

1.	<p>Proiectul 57/18.10.19A. Identificarea și studierea resurselor genetice, crearea soiurilor și hibrizilor de culturi cerealiere, leguminoase, tehnice cu rezistență îmbunătățită la secetă, arsită și producerea de semințe primare. (Nu este finanțat în cadrul acestui program)</p>	<p>În cadrul proiectului au fost efectuate cercetări pentru crearea soiurilor și hibrizilor culturilor de câmp și implementarea ulterioară în practica agricolă a soiurilor și hibrizilor înalt productivi autohtoni de culturi cerealiere, leguminoase, tehnice și furajere, adaptate la condițiile instabile ale climei Republicii Moldova. Proiectul are un caracter interdisciplinar prin faptul că în realizarea lui vor fi implicați specialiști în ameliorarea plantelor, analiza biochimică a materialului inițial, protecția plantelor, creșterea semințelor de soiuri, hibrizi și forme parentale, perfecționarea tehnologiilor de soi. În rezultatul realizării programului de cercetare a fost înregistrat pentru anul 2022 soiul de grâu de toamnă Simbol în Catalogul Soiurilor de plante. Soiul nou va depăși soiurile ce se cultivă la momentul actual în practica agricolă cu 5-10% după nivelul de producție în condițiile de instabilitate ale climei Republicii Moldova. Soiurile create vor poseda o adaptabilitate și stabilitate mai înaltă în comparație cu soiurile de origine străină. Anual se vor produce semințele autorului, prebază și bază la soiurile create, incluse în Catalogul soiurilor și cele de perspectivă în volum de 300-500t, a formelor parentale la culturile tehnice – 2-5t. Semințele produse vor asigura necesitățile în semințe certificate a sectorului agrar al republicii pentru speciile cultivate și diseminarea soiurilor create.</p>
----	--	--

2.		
3.		

III. Activități ce rezultă din îndeplinirea acțiunilor din alte documente de politici/acte normative

1.		
2.		
3.		

IV. Alte activități realizate

1.		
----	--	--

**FIȘA DE PREZENTARE A ACTIVITĂȚILOR DE CERCETARE ȘI INOVARE ȘI A
REZULTATELOR OBTINUTE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE¹**

I. Sumarul activităților realizate

	<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate obținute* în cadrul finanțării instituționale pentru anul 2022</i>
	<p align="center"><i>Activități planificate</i></p> <p>1. Fondarea experiențelor conform planului calendaristic a laboratoarelor.</p> <p>2. Lucrări de ingrigire în perioada de vegetație a plantelor.</p> <p>3. Efectuarea recoltării experiențelor de câmp.</p> <p>4. Procesarea materialului de selecție obținut la culturile studiate.</p> <p>5. Analiza lucrărilor efectuate, a materialului obținut la indicii de calitate.</p> <p>6. Pregătirea și prezentarea dărilor de seamă, sistematizarea materialului obținut pentru scrierea articolelor.</p>	<p>În laboratorul de ameliorare și tehnologii de cultivare a culturilor cerealiere și testarea calității au fost studiate sursele genetice în diferite verigi de ameliorare a culturilor de câmp în volum de surse:</p> <p>grâu de toamnă – 8898</p> <p>Au fost realizate 64 de combinații hibride de grâu de toamnă.</p> <p>Orz de toamnă – 1620</p> <p>Au fost realizate 58 de combinații hibride</p> <p>În Comisia de Stat au fost incluse pentru anul 2023 soiul de grâu de toamnă, Simbol.</p> <p>Pentru menținerea soiurilor înregistrate și perspective în diferite verigi a sistemului de ameliorare au fost produse semințe: la 17 soiuri de grâu comun de toamnă - 16 691 kg; la 4 soiuri de orz de toamnă - 14 009 kg; un soi de ovăz - 840 kg.</p> <p>Pentru realizarea semințelor de categorii superioare agenților economici au fost produse semințe de grâu de toamnă a soiurilor omologate în volum de 232 tone, de orz de toamnă - 24 tone.</p> <p>În laboratorul de ameliorare și tehnologii de cultivare a culturilor leguminoase și furajere au fost studiate sursele genetice în diferite verigi de ameliorare a culturilor leguminoase, în volum de: mazăre - 1025, soia - 2289, fasolea -1535. Cu scopul lărgirii diversității materialului genetic au fost efectuate 122 combinații hibride cu includerea în calitate de genitori soiurile cu caractere și însușiri agronomice valoroase.</p> <p>S-au selectat 1929 (la soia, mazare și fasole) plante elite din populațiile hibride segregate.</p> <p>În urma testărilor multilaterale din materialul ameliorativ a câmpului de concurs au fost evidențiate la etapa finală:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 6 genotipuri de mazăre cu frunza obișnuită și cu frunza modificată în cărcei; ▪ 7 genotipuri de soia cu frunza lăncioasă și cu frunza clasică;

¹ Se va completa doar de către organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării care au beneficiat de finanțare instituțională pentru activități de cercetare și inovare

▪ 13 genotipuri de fasole superioare după nivelul de producție a matorului.

În Comisia de Stat pentru testarea soiurilor de plante continuă testarea:

- 2 soiuri de soia – Augustina și Viorela;
- 1 soi de fasole – Mirabela.

A fost înregistrat în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova soiul nou de soia Viorela.

La cultura mazărei programul de cercetare a fost îndeplinit totalmente la capitolul „Ameliorare”.

În scopul creării materialului nou genetic au fost efectuate 59 de combinații hibride, reușita cărora a fost de 65,5%

La soia în cadrul lărgirii diversității genetice au fost efectuate încrucișări în 50 combinații hibride cu încadrarea celor mai valoroși genitori din colecția de soiuri ;

În urma testărilor multiple în anul de studiu au fost evidențiate 7 genotipuri noi înzestrate cu caractere și însușiri agronomice valoroase.

În cadrul contractelor de colaborare internațională au fost întocmite dări de seamă și rapoarte la diferite întruniri organizate de Asociația „Donay Soja”.

Au fost produse semințe în volum de:

- mazăre – 4980 kg,
- soia – 35290 kg,
- fasole – 512 kg.

Pentru menținerea soiurilor înregistrate și perspective la culturile leguminoase au fost produse semințe: 4 soiuri de mazăre - 4 661 kg; 12 soiuri de soia - 34 791 kg; la 7 soiuri de fasole - 377 kg.

În laborator au fost produse adăugător producție marfă de grâu de toamnă în volum de 195 tone și culturi furajere 506 tone.

În laboratorul de ameliorare și tehnologii de cultivare a culturilor tehnice au fost studiate sursele genetice în diferite verigi de ameliorare a florii soarelui în volum de 320 surse genetice. Au fost obținute 130 combinații hibride.

Sub izolatoare individuale au fost multiplicat formele parentale a hibridilor HS-0428, și Speranța, Valeria, HS-9729, Buciun, Ortac, Basm, HS-1014 obținându-se 7 kg de semințe, sau obținut 14 kg de linii maternelle și 105 kg de semințe pe sectorul de hibridare A și B. Au fost obținute semințe de F₁ la hibridi Valeria - 264 kg și HS929 - 1626 kg.

La sectorul sfeclă de zahăr în primul an de viață s-au depozitat 2300 butași de sfeclă de zahăr și 1800 butași de sfeclă furajeră pentru obținerea semințelor amelioratorului. În anul doi de viață au fost recoltate 3,8 kg semințe ale amelioratorului de sfeclă furajeră. Pentru obținerea semințelor prin metoda directă au fost însămânțate 2,85 ha de sfeclă de zahăr și 1,2 ha sfeclă furajeră. Recoltarea se va efectua în anul 2023.

În laboratorul analiza calității producției au fost analizate probe ale materialului genetic la grâul de toamnă, orzul de toamnă, soia, fasolea, mazărea și floarea soarelui în volum de 3214. Sa determinat conținutul uleiului la floarea soarelui și soia în volum de 398 probe, conținutul de proteină - 223 probe, conținutul de amidon - 50 probe, umiditatea boabelor - 118 probe.

La cultura grâului de toamnă au fost efectuate analize pentru determinarea calitațiilor biochimice a boabelor și făinei și de panificare în total 2430 analize.

Lista publicațiilor:

Monografii în ediții internaționale

1. SARTAS M., BOINCEAN B., RURAC M., AKRAMKHANOV A. Scaling Readiness of the Conservation Agriculture System in Moldova. ICARDA, 2021, International Fund for Agricultural Development – IFAD :2000001661

Articole în materiale ale conferințelor internaționale

1. BOINCEAN Boris. „Genetic modified organism (GMO) will not provide a sustainable development of agriculture”, In: “Innovation and investment development of the agricultural sectors is the key to the country’s food security”, Mykolayiv, may 26, 2022 p.201-203, UDK 338.439:631.523:330.3:338.43

Capitole în monografiile internaționale

1. BOINCEAN Boris, RURAC Mihail “Conservation Agriculture in Eurasia”, In: “Advances in Conservation Agriculture”, Volume 3: Adoption and Spread, Burleigh Dodds Science Publishing Limited, 2022, ISBN 978.1.78676.475.1

Articole în reviste internaționale

1. DENT D., BOINCEAN B., DMYTRUK Y, BAI Z. A candle in the wind, In: “International Journal of Environmental Studies”, DOI 10.1080/00207233.2022.20855454
2. TOBIAS C., BOINCEAN B., et. al. Cross-sectorial impacts of the 2018-2019 Central European drought and climate resiliences in the German part of the Elbe River basin. In: “Regional Environmental Change (REEC)”, September, 2022
3. Б. БОИНЧАН, Д. ДЕНТ. Земледелие на черноземах. Адаптивный менеджмент почв. В: «Агрохимия», номер 5, 2022, стр. 94-96
4. БОИНЧАН Б. Эффективность севооборотов и бессменных посевов в Республике Молдова. В: «Плодородие» -2022. - №1.- с.32-38. DOI: 10.25680/S19948603.2022.124.09
5. Б. П. БОИНЧАН, «В поиске регенеративных (агроэкологических) путей интенсификации сельского хозяйства», В : «Аграрная Россия», №2, 2022, стр. 3-7, ISSN 1999-5636

Articole în reviste naționale

1. БОИНЧАН Б. Основные ежегодные проблемы хлебного злака. В: “Nord Info” №2, 2022, стр. 4

- BOINCEAN Boris, „Agricultura Moldovei la răscruce de drum”. În: Ziarul „Dezvoltarea. Supliment Informativ pentru Oameni de Afaceri, Bălți, 2022, p. 1-2.
- BOINCEAN Boris, „Particularitățile lucrărilor de câmp în condițiile primăverii curente”. În: Ziarul „Dezvoltarea. Supliment Informativ pentru Oameni de Afaceri, Bălți, 2021, p. 1-2.
- BOINCEAN Boris. Asolamentul și fertilitatea solului – factori limitativi în asigurarea dezvoltării durabile a agriculturii în Republica Moldova. În: Akademos, 4/2021 DOI: <https://doi.org/10.52673/18570461.21.4-63.12>
- CEBANU Dorin. Folosirea tehnologiei no-till la cultivarea grâului de toamnă în vederea sporirii capacității de acumulare a apei în sol și reducerii cheltuielilor de combustibil. În: Akademos, 1/2022, DOI: <https://doi.org/10.52673/18570461.22.1-64.08>
- ILUȘCA Marina. Estimarea preciziei modelului NIRS de predicție în funcție de tipul de sol. În: Akademos, 2/2022, DOI: <https://doi.org/10.52673/18570461.22.2-65.08>
- BOINCEAN B., Agricultura viitorului pentru Republica Moldova. În: Lider agro Мнение эксперта, 2021 №0,-02 (123-124), p.10-11

Articole în culegeri internaționale

- БОИНЧАН Б., СТАДНИК С. Продуктивность и плодородие черноземных почв Молдовы при длительном применении удобрений. В: “Материалы международной научной конференции, посвященной 90-летию ФГБНУ «ВНИИ агрохимии» и 80-летию Географической сети опытов с удобрениями”, 1-2 декабря 2021, Москва ВНИИА 2022, стр. 33-51
- Macrii, L., Cebanu, D., Zaharco, D. (2021). THE INFLUENCE OF DIFFERENT CROP ROTATIONS AND FERTILIZATION SYSTEMS ON CHERNOZEM SOIL BULK DENSITY. Current Trends in Natural Sciences, 10(20), 112-117. <https://doi.org/10.47068/ctns.2021.v10i20.015>

Publicații electronice

- BOINCEAN B. Program de instruire în domeniul dezvoltării durabile a sectorului agricol.
Articole în material ale conferințelor naționale / cu participare internațională
- Macrii, Lucia. Alcătuirea structurală a cernoziomului tipic sub diverse practici agricole de lungă durată / Lucia Macrii, Dorin Cebanu, Dionisie Zaharco, Alexandru Avram, // Conferința științifică națională cu participare internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective”, 20-21 mai 2022, ediția a 6-a, 20-21 mai 2022, Bălți. – Bălți : [s. n.], 2022. – P. 160-164. – ISBN 978-9975-3465-5-9.

Articole în culegeri naționale

- LENCAUȚAN MARIANA. Determinarea nivelului de rezistență a genotipurilor contra atacul bolilor principale a materialului genetic de ameliorare a mazării pe fon natural și artificial de infecție, Conferința Științifică Națională cu Participare Internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șasea) Bălți, 20-21 mai 2022, p.158.
- MACRII LUCIA, CEBANU DORIN, ZAHARCO DIONISIE, AVRAM ALEXANDRU. Alcătuirea structurală a cernoziomului tipic sub diverse practici agricole de lungă durată, Conferința Științifică Națională cu Participare Internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șasea) Bălți, 20-21 mai 2022, p.160
- ПОСТОЛАТИ АЛЕКСЕЙ, РУДОЙ МАРИНА. Озимая пшеница Simbol – новый короткостебельный сорт интенсивного экотипа, Conferința Științifică Națională cu Participare Internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șasea) Bălți, 20-21 mai 2022, c.164
- СОЛОВЬЕВА ГАЛИНА, ЛЕНКАУЦАН МАРИАННА. Новые инсектициды в борьбе с акациевой огневкой на растениях сои, Conferința Științifică Națională cu Participare Internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șasea) Bălți, 20-21 mai 2022, c.167.
- СОЛОВЬЕВА ГАЛИНА. Защита всходов сахарной свеклы, Conferința Științifică Națională cu Participare Internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șasea) Bălți, 20-21 mai 2022, c.169.
- ȚOPA LILIA. Fungicide noi tesatate împotriva fuzariozei spicului la cultura grâului de toamnă, Conferința Științifică Națională cu Participare Internațională „Știința în Nordul

Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șasea) Bălți, 20-21 mai 2022, p.171.

7. ВРОНСКИХ МИХАИЛ. Методика поэтапного прогноза развития вредителей и болезней (членов агроценозов полевых культур) в условиях изменения климата, Conferința Științifică Națională cu Participare Internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șasea) Bălți, 20-21 mai 2022, c.524

8. VOZIAN VALERIU, AVĂDĂNII LARISA, IACOBUȚA MARIA, GUȚU CONSTANTIN. Rolul revirimentiv al culturilor leguminoase pentru boabe și furaj în sectorul agrar al Republicii Moldova, Conferința Științifică Națională cu Participare Internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șasea) Bălți, 20-21 mai 2022, p.539.

9. РОТАРУ ВЛАДИМИР, ГОРЕ АНДРЕЙ, ТАРАН МИХАИЛ. Влияние листовых подкормок пшеницы удобрениями озимой пшеницы удобрениями SMARTGROW ALHUM PLUS и SMARTGROW HUMAX на урожайности зерна озимой пшеницы в условиях Республики Молдова, Conferința Științifică Națională cu Participare Internațională „Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective” (ediția a șasea) Bălți, 20-21 mai 2022, c.115.

II. Relevanța rezultatelor științifice obținute și impactul acestora asupra dezvoltării socio-economice

Soiurile noi competitive a grâului și orzului de toamnă asigură o recoltă mai înaltă și stabilă în comparație cu soiurile străine. Potențialul soiurilor este la nivel de 7-8 tone/ha.

Multiplicarea semințelor și implementarea lor în sectorul agrar a Republicii Moldova asigură o creștere a recoltei cu 0,3-0,4 t/ha. Volumul estimativ de implementare a soiurilor de grâu și orz de toamnă pot să ajungă pînă la 40-50% din suprafața totală înșămîntată a acestor culturi în republică și să aducă un efect economic semnificativ.

Materialul selectat de floarea soarelui în diferite verigi a procesului de ameliorare asigură un surplus de producție de 40-500 kg/ha de semințe și 40-200 kg/ha ulei. În rezultatul testării în Comisia de Stat din 2022 hibridul HS 1020 a asigurat un surplus de 240 kg/ha semințe și o rezistență superioară la parazitul Orahanche cumana față de martor.

Impactul științific al rezultatelor în crearea noilor soiuri și hibrizi și implementarea lor operativă prin producerea și realizarea semințelor certificate autohtone va consolida situația economică a gospodăriilor agricole specializate în producerea materialului semincer. La rîndul său aceasta va duce la dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în sectorul rural.

III. Lista evenimentelor organizate

- 1) 18.08.2022 - Conferința Pria, mun. Bălți
- 2) 13-16.10.2022 - „FARMER” ediția – XXV-a, „Moldexpo” S.A Chișinău
- 3) 18.10.2022 - Donay soia, mun.Bălți, IP ICCS „Selecția”
- 4) 10.11.2022 - Ziua științei ediția a XII-a, Palatul Republican Chișinău
- 5) 10.11.2022 - Ziua științei ediția a XII-a, Academia de Știință Republica Moldova, Chișinău
- 6) 25.11.2022 - Ziua Agriculturii și Industriei Alimentare, Palatul Republican Chișinău

- emisiuni radio - 28
- emisiuni TV - 17
- Interviuri pentru ziare din țară - 4
- Lecții publice au fost organizate la USARB - 1 și AȘM - 1
- Zilele câmpului organizate la ICCS „Selecția” pentru producătorii agricoli din diferite raioane ale Republicii Moldova - 3
- Pregătirea materialelor de referință pentru MAIA

IV. Participări în cadrul evenimentelor naționale/internaționale

- 1) 11.02.2022 - Participarea virtuală cu raport la conferința științifică internațională: „Resilient breeding of legumes in Moldova”, Canada-Turcia;
- 2) 11.04.2022 - Participare virtuală cu raport la conferința din Turciu: „Supporting information exchange and capacity development in the area of agricultural research under FTTP II, Ankara, Turkey;
- 3) 27.04.2022 - Participare cu raport la webinarul organizat de Agenția de Dezvoltare Europeană cu genericul: „Tendințe în agricultura sec. XXI și efectul schimbărilor climatice”
- 4) 24.05.2022 - Participare cu raport la Conferința Științifică organizată de AȘM „Rolul cercetării în promovarea dezvoltării durabile și păcii”;
- 5) 26.05.2022 - Participare virtuală cu raport în plan la Conferința Științifică Internațională organizată de Universitatea Agrară din Nicolaev „Innovative Investment. Development of the agricultural sector - the key to food security in the country”;
- 6) 27.06.2022 - Participare virtuală cu raport la conferința științifică organizată de Federația Europeană pentru Agricultură Conservativă, Irlanda;
- 7) 14.09.2022 - Participare în calitate de moderator la seminarul organizat de UE Horizon Europa, E4 Mission, Info-Event;
- 8) 15.09.2022 - Lecție publică la USARB (mun.Bălți) - „Solul - baza dezvoltării durabile”
- 9) 04.10.2022 - Participare virtuală cu raport: „Soil health the most important in organic agriculture”, Eastern Partnership to the EU Agri-Food Business;
- 10) 13.10.2022 - Raport la conferința științifică internațională „Protecting streams for a clean Black Sea by reducing sediments and litter pollution with joint innovative monitoring and control tools and nature based solutions, Eco-Tiras, Chișinău;
- 11) Raport la seminarul internațional virtual în cadrul Programului de Parteneriat FAO-Turcia despre calitatea solului ca măsură de tranziție la sistemul de agricultură durabilă;
- 12) Participare cu raport la seminarul internațional organizat la ICCC „Selecția” cu experți de la Universitatea de Stat din Colorado, SUA;
- 13) 19.10.2022 - Participarea virtuală la Conferința Științifică organizată de Universitatea Agrară din Nicolaev, Ucraina.

V. Dificultăți/ impedimente apărute

- Colectivul institutului se confruntă ca un șir de probleme la efectuarea cercetărilor în experiențele de Câmp și de laborator.
1. Institutul nu a obținut finanțare pe principalul proiect preconizat pentru crearea soiurilor și hibrizilor la culturile de câmp. Este pericol de sistare a activității institutului în anul 2023 pe problema dată.
 2. Asigurarea cu tehnică specială pentru fondarea, lucrările de ingrijire, recoltare și procesare, care nu a fost renovată mai bine de 30 de ani. Laboratoarele care efectuează analiza biochimică și tehnologică nu sunt dotate cu aparataj performant necesar.
 3. Din anul 2021 institutul gestionează adăugător peste 1200 hectare de terenuri agricole transmise de la STE „Bălți” (în stare de insolvabilitate). Pentru deservirea acestor terenuri institutul nu dispune de tehnică agricolă necesară pentru efectuarea lucrărilor în câmp și utilaj agricol pentru lucrările postrecoltare a recoltei obținute.
 4. Lipsa cadrelor tinere din cauză motivației nesatisfăcătoare a muncii și lipsa condițiilor de trai.
În ultimele 10 ani în cadrul institutului au fost angajate 43 persoane tinere, însă 28 persoane s-au concediat. Adresările noastre către organele statale de a schimba destinația clădirii laboratorului neutilizată și grădiniței de copii, care mai bine de 30 de ani nu sunt folosite au rămas fără răspuns.
 5. Lipsa finanțării nu permite operativ de a întreprinde măsuri pentru efectuarea lucrărilor apărute în caz de calamități naturale care tot mai des apar în perioada de vegetație a plantelor din experiențele de câmp.

LISTA PROIECTELOR NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE ÎN CURS

Nr.	Denumirea proiectului/contractului	Conducătorul/coordonatorul proiectului	Termene de executare	Tipul proiectului
Programe de Stat 2020-2023				
1.				
2.				
3.				
Inovare și transfer tehnologic				
1.				
2.				
Bi-/multilaterale				
1.				
2.				
Programe de postdoctorat				
1.				
2.				
Alte proiecte				
1.				
2.				